

Педагогічній раді Педагогічного фахового коледжу комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради від «25» травня 2026 року

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА
про стан і результати переддипломної (безперервної) педагогічної, виробничої практик випускників педагогічного фахового коледжу Хортицької національної академії

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02.05.2023 № 510, розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», наказу Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», наказу Міністерства економіки України від 19.10.2021 № 755-21 «Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» актуальним є проведення аналізу стану й результатів переддипломної (безперервної) педагогічної, виробничої практик здобувачів освіти педагогічного фахового коледжу комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради.

Основними організаційно-методичними документами, що регламентують діяльність здобувачів освіти і керівників практики, є Положення про практичну підготовку здобувачів освіти педагогічного фахового коледжу комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, програми практичної підготовки (за спеціальностями) та програми переддипломної (безперервної) практики.

Метою переддипломної (безперервної) педагогічної, виробничої практик є оволодіння випускниками сучасними методами, формами організації праці в галузі майбутньої професії, формування у них на базі одержаних у коледжі знань професійних компетентностей для прийняття самостійних рішень під час роботи в реальних умовах, потреби систематично поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

У 2025/2026 навчальному році переддипломна (безперервна) педагогічна практика проводилася на базі закладів загальної середньої освіти

м. Києва, м. Запоріжжя, Запорізької області, Дніпропетровської, Чернігівської, Закарпатської областей, м. Коломия. Здобувачі освіти також мали можливість проходити практику в дитячих центрах з надання освітніх послуг, дитячих школах мистецтв та музичних школах (на відділеннях образотворчого мистецтва). Освітній процес на базах практик провадився в очному, дистанційному режимах або за змішаною формою. До керівництва практикою були залучені досвідчені педагогічні працівники, котрі мають досвід роботи, високі кваліфікаційні категорії. Із базами практик укладено відповідні угоди на її проведення.

Здобувачі освіти спеціальності 022 Дизайн проходили переддипломну (виробничу) практику на підприємствах, в організаціях різної форми власності м. Запоріжжя, м. Дніпра.

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

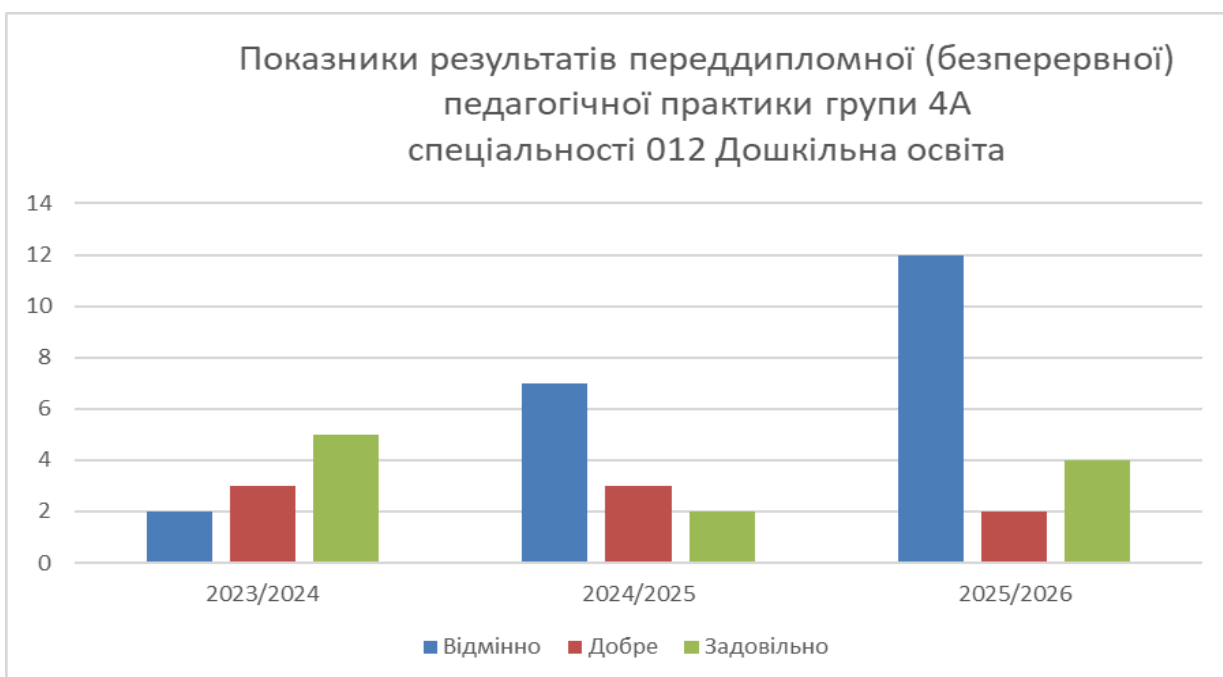
Відповідно до наказу «Про проведення переддипломної (безперервної) педагогічної практики здобувачів освіти 4 курсу групи А спеціальності 012 Дошкільна освіта у 2025/2026 навчальному році» від 26.12.2025 р. № 386/од до переддипломної (безперервної) педагогічної практики допущено 18 студентів 4 курсу групи А. Студенти-практиканти проходили практику в закладах дошкільної освіти або дошкільних підрозділах гімназій (15, з них 2 – за місцем працевлаштування), дистанційно через створення портфоліо (3).

За розробленими інструктивно-методичними матеріалами щодо проведення переддипломної (безперервної) педагогічної практики викладачі комісії дошкільних дисциплін здійснювали керівництво практикою із застосуванням технологій дистанційного навчання.

За результатами захисту звітів, портфоліо і виконання завдань переддипломної (безперервної) педагогічної практики здобувачі освіти 4А мають такі показники:

За шкалою ЄКТС	За національною шкалою	Кількість	Показники якості
А	відмінно	12	2023/2024 – 50 % 2024/2025 – 83 % 2025/2026 – 78 %
В	добре	-	
С	добре	2	
Д	задовільно	3	
Е	задовільно	1	

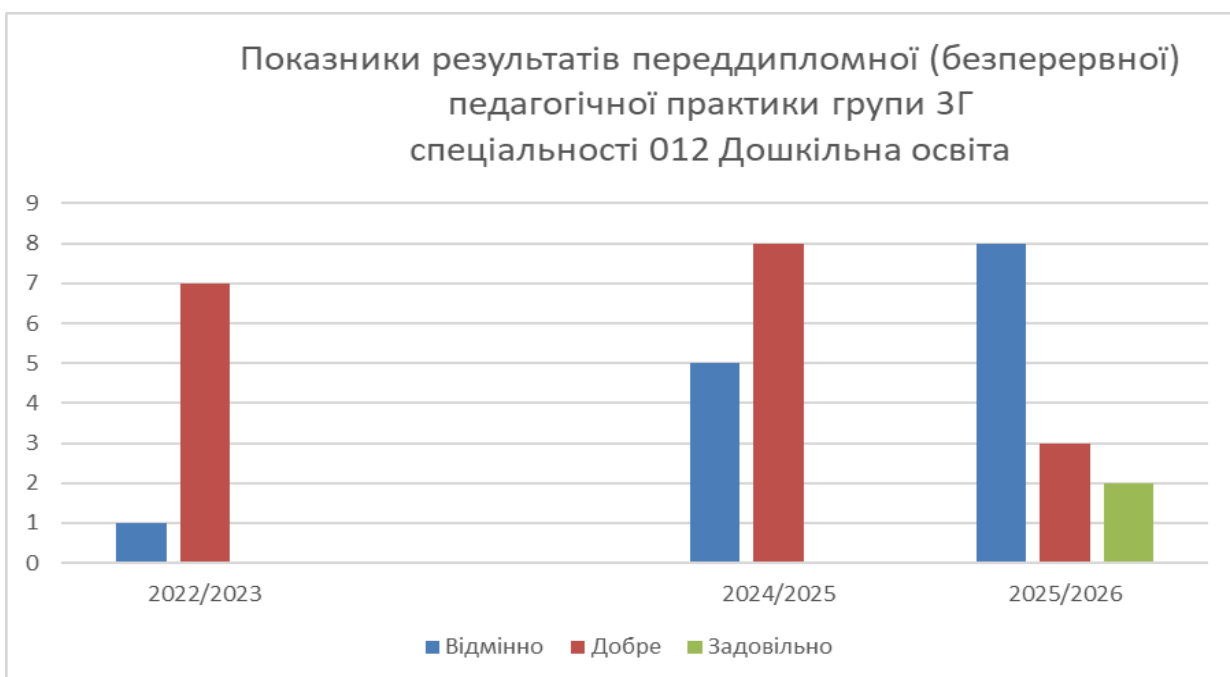
Як бачимо, якісні показники поточного і попереднього навчальних років є достатньо високими, оскільки студенти були більш мотивовані, бо проходили практику на робочих місцях.

Відповідно до наказу «Про проведення переддипломної (безперервної) педагогічної практики здобувачів освіти 3 курсу групи Г спеціальності 012 Дошкільна освіта у 2025/2026 навчальному році» від 02.04.2026 р. № 73/од до переддипломної (безперервної) педагогічної практики допущено 16 студентів 3 курсу групи Г. Студенти-практиканти проходили практику в закладах дошкільної освіти (10, з них 1 – за місцем працевлаштування), через створення портфоліо – 6 осіб, але троє із них відраховані (за власним бажанням).

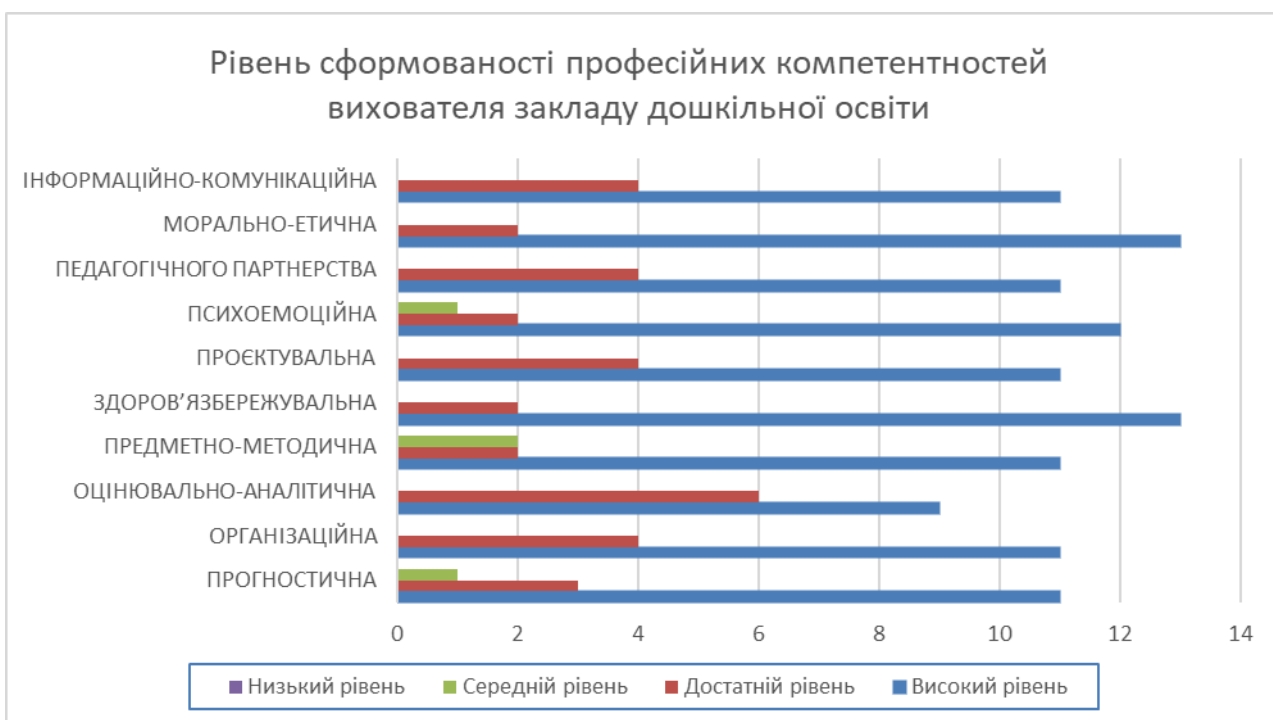
Здобувачі освіти 3Г мають такі результати переддипломної практики:

За шкалою ЄКТС	За національною шкалою	Кількість	Показники якості
A	відмінно	8	2022/2023 – 100 % 2023/2024 – не було групи 2024/2025 – 100 % 2025/2026 – 85 %
B	добре	2	
C	добре	1	
D	задовільно	2	
E	задовільно	-	

Рівень сформованості професійних компетентностей вихователя закладу дошкільної освіти (за оцінкою керівників практики від баз практики):

Професійні компетентності	Рівень сформованості/ кількість студентів			
	В	Д	С	Н
ПРОГНОСТИЧНА	11	3	1	-
ОРГАНІЗАЦІЙНА	11	4	-	-
ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНА	9	6	-	-
ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНА	11	2	2	-
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА	13	2	-	-
ПРОСКТУВАЛЬНА	11	4	-	-
ПСИХОЕМОЦІЙНА	12	2	1	-
ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА	11	4	-	-
МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА	13	2	-	-
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА	10	4	-	-

Зважаючи на діаграму вище, маємо високий і достатній рівні сформованості професійних компетентностей. Викладачам комісії дошкільних дисциплін варто спланувати роботу щодо формування оцінювально-аналітичної компетентності, що має нижчий від усіх показник балів високого рівня, також звернути увагу на предметно-методичну компетентність.

За відгуками керівників від баз практики відзначаємо таке:

- у здобувачів освіти сформовані професійні компетентності, які вони продемонстрували під час планування ігрової діяльності, ознайомлення з природою, спеціально організованих занять із різних освітніх ліній з урахуванням завдань чинних програм «Соняшник», «Я у Світі»;
- студенти продемонстрували достатній та середній рівень психолого-педагогічних та предметно-методичних знань;
- у педагогічній діяльності виявляли самостійність і елементи творчого підходу;
- уміло складала календарно-тематичне та перспективне планування відповідно до програмових вимог, чітко визначали мету освітньої діяльності;
- уміють аналізувати освітні ситуації, визначати причини труднощів у навчанні та поведінці вихованців, добирати доцільні методи педагогічного впливу;
- використовували сучасні освітні технології, елементи інтегрованого навчання, ігрове навчання, здоров'язберезувальні методики, що позитивно впливало на активність та зацікавленість дітей;
- у календарних планах освітньої роботи здійснювалася розробка повних конспектів занять з розвитку мовлення, ознайомлення з навколишнім,

художньо-мовленнєвої діяльності, образотворчої діяльності, логіко-математичного розвитку, музичного виховання, фізичної культури;

- робота з батьками здійснювалася студентами через проведення консультацій у zoom, оформлення пам'яток, що розміщувалися у вайбер-групах або Google-класах;
- виявляють готовність до самоаналізу, адекватно сприймають зауваження та рекомендації наставників;
- з додаткової кваліфікації «Вихователь логопедичних груп» студенти вміють проводити індивідуальну роботу з розвитку артикуляційного апарату, дрібної моторики, мовленнєвого дихання, організувати мовленнєві дидактичні ігри, рухливі ігри з мовленнєвим супроводом тощо, складати конспекти корекційних занять за завданням логопеда;
- труднощі, які мали здобувачі освіти, – це уміння організувати дитячий колектив, знаходити індивідуальний підхід до дітей з порушенням мовлення, проводити логопедизацію під час проведення різних занять і режимних процесів.

Отже, якісні показники результатів переддипломної практики засвідчують високий рівень підготовки здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта до провадження самостійної професійної діяльності.

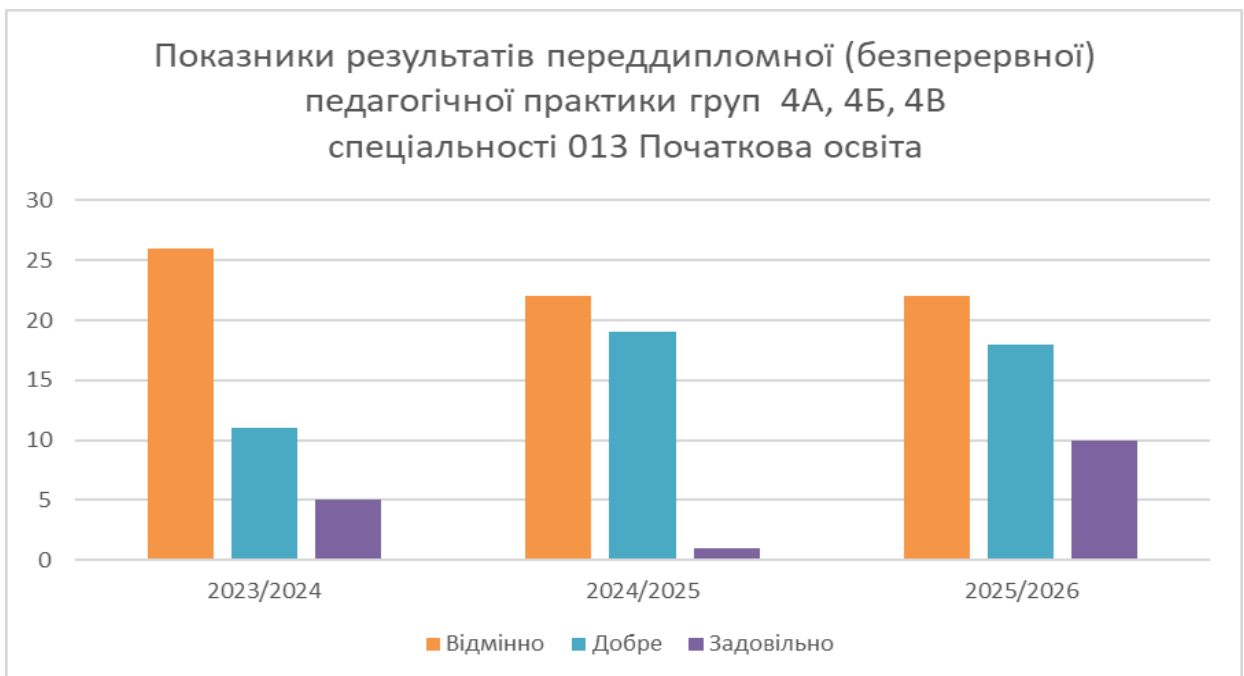
Спеціальність 013 Початкова освіта

Відповідно до наказу «Про проведення переддипломної (безперервної) педагогічної практики здобувачів освіти академічних груп 4А, 4Б, 4В спеціальності 013 Початкова освіта, групи 4ОМ спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) у 2025/2026 навчальному році» від 26.12.2025 р. № 387/од до переддипломної (безперервної) педагогічної практики допущено 50 студентів 4 курсу груп А, Б, В. Для проходження переддипломної практики здобувачі освіти були закріплені за класами базових закладів загальної середньої освіти, 12 студентів виконували завдання практики через створення портфоліо. Студенти-практиканти проходили практику в класах, що працюють за програмою «Інтелект України», в інклюзивних класах. За розробленими інструктивно-методичними матеріалами щодо проведення переддипломної (безперервної) педагогічної практики викладачі коледжу здійснювали керівництво практикою.

За результатами звітів здобувачів освіти і керівників практики від коледжу щодо виконання завдань переддипломної (безперервної) педагогічної практики маємо такі показники здобувачів освіти 4А, 4Б, 4В:

За шкалою ЄКТС	За національною шкалою	Кількість	Показники якості
A	відмінно	22	2023/2024 – 88 % 2024/2025 – 83 % 2025/2026 – 80 %
B	добре	17	
C	добре	1	
D	задовільно	8	
E	задовільно	2	

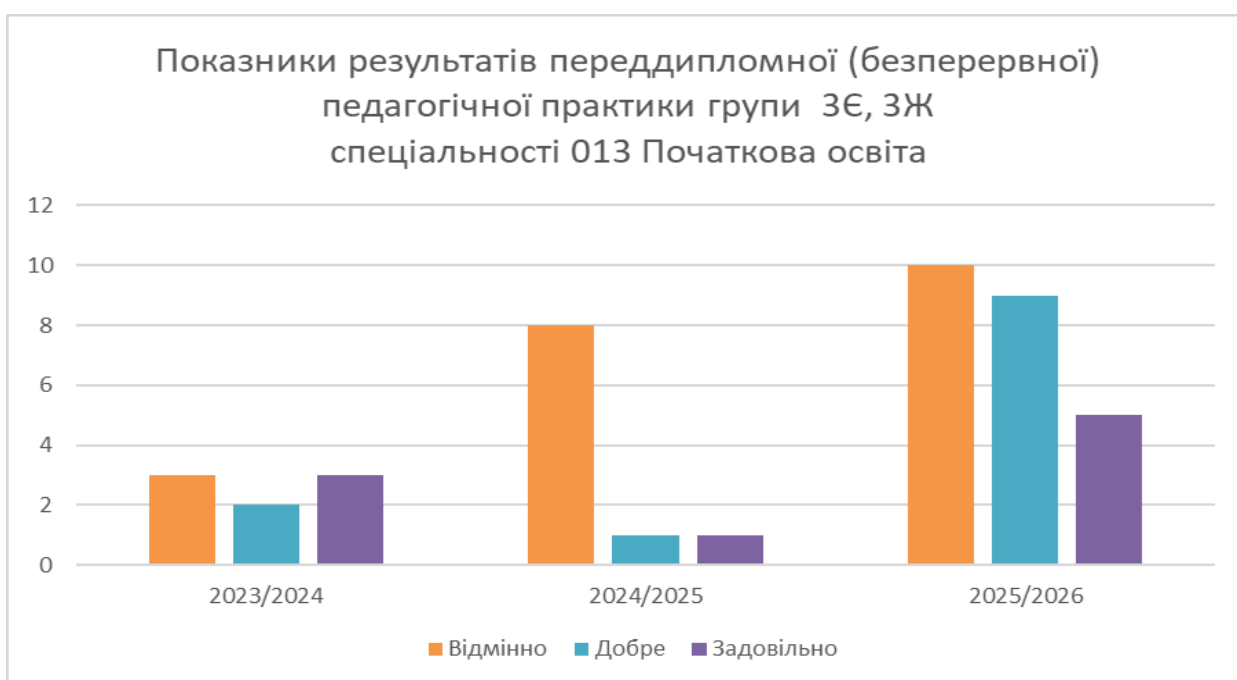
Як бачимо, у порівнянні із 2023/2024 навчальним роком, якісний показник знизився на 8 одиниць, хоча перебуває в межах ліцензійних вимог. На жаль, кількість оцінок «задовільно» у поточному році є вищою порівняно з попередніми роками.

Відповідно до наказу «Про проведення переддипломної (безперервної) педагогічної практики здобувачів освіти академічних груп 3Є, 3Ж спеціальності 013 Початкова освіта у 2025/2026 навчальному році» від 25.03.2026 р. № 69/од до переддипломної (безперервної) педагогічної практики допущено 30 студентів 3 курсу груп Є, Ж: 16 здобувачів освіти були закріплені за класами базових закладів загальної середньої освіти, 9 – за місцем працевлаштування на посадах вчителя фізичної культури, вчителя інформатики, асистента вчителя, 5 виконували завдання практики через створення портфолію, 6 здобувачів освіти відраховано як таких, що не розпочали практику.

Результати практики:

За шкалою ЄКТС	За національною шкалою	Кількість	Показники якості
A	відмінно	10	2023/2024 – 71 % 2024/2025 – 90 % 2025/2026 – 79 %
B	добре	3	
C	добре	6	
D	задовільно	2	
E	задовільно	3	

За відгуками керівників від баз практики про роботу здобувачів освіти спеціальності Початкова освіта відзначаємо, що:

- студенти добре знайомі з особливостями роботи за Концепцією Нової української школи, ефективно впроваджують її принципи в освітню діяльність;
- на високому і достатньому рівні знають освітні програми, вміють ними користуватися та планувати свою діяльність відповідно до програмових вимог;
- забезпечують засвоєння учнями навчального матеріалу, уміло адаптують складні теми під рівень сприйняття молодших школярів, використовуючи диференційований підхід;
- виявляють здатність до стратегічного планування не лише власної роботи, а й навчальної траєкторії дітей;
- використовують різні підходи до навчальної діяльності: діяльнісний, компетентнісний, особистісно орієнтований;

- студенти-практиканти вміють керувати пізнавальною діяльністю учнів, створювати умови для засвоєння навчального матеріалу на належному рівні;
- студенти використовують різні методи інтерактивної технології навчання, проєктну діяльність, проблемне навчання;
- створюють нестандартні ситуації, що стимулюють критичне мислення;
- під час проведення уроків іноземної мови поєднують усі види мовленнєвої діяльності, вимагають від дітей повних відповідей;
- здійснюють тематичний підхід у навчанні, використовують міжпредметну та внутрішньопредметну інтеграцію;
- на високому й достатньому рівнях володіють методикою навчання предметів початкової школи;
- окремі студенти використовують прийоми формувального оцінювання;
- вдало поєднують індивідуальні, парні та групові форми роботи;
- вдало унаочнюють кожен етап уроку, раціонально використовують обладнання кабінету для візуалізації навчального процесу;
- виявляють високий рівень готовності до використання ІКТ, застосовували різноманітні освітні сервіси (Canva, LearningApps, Wordwall, Genially, Baamboozle, iSL Collective);
- окремі студенти під час проведення ранкових зустрічей використовували творчий підхід до вибору групових занять, що сприяло формуванню соціальних навичок учнів;
- у відгуках про окремих студентів зазначено, що враховують рекомендації лікарів при плануванні уроків фізкультури;
- показали сформовані організаторські вміння і навички;
- знають вимоги до матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, дотримуються санітарно-гігієнічних вимог до організації уроку;
- формують в учнів відповідальне ставлення до правил безпеки життєдіяльності та санітарно-гігієнічних норм;
- дотримуються принципів педагогічної етики, поважають гідність учнів, будують взаємовідносини з учнями й батьками на основі довіри та співробітництва;
- проявляють комунікабельність, уважність до порад і конструктивне ставлення у взаємодії з колегами та педагогами освітнього закладу;
- виявляють готовність до самоаналізу, адекватність самооцінки особистісних та професійних якостей;
- виявляють любов до педагогічної діяльності, відповідальність, ініціативність, самостійність, дисциплінованість, відкриті до конструктивної критики та вдосконалення своїх професійних навичок.

Вчителі-класоводи зазначають, що студенти за час практики оволоділи прийомами вербального оцінювання, поглибили практичні навички з

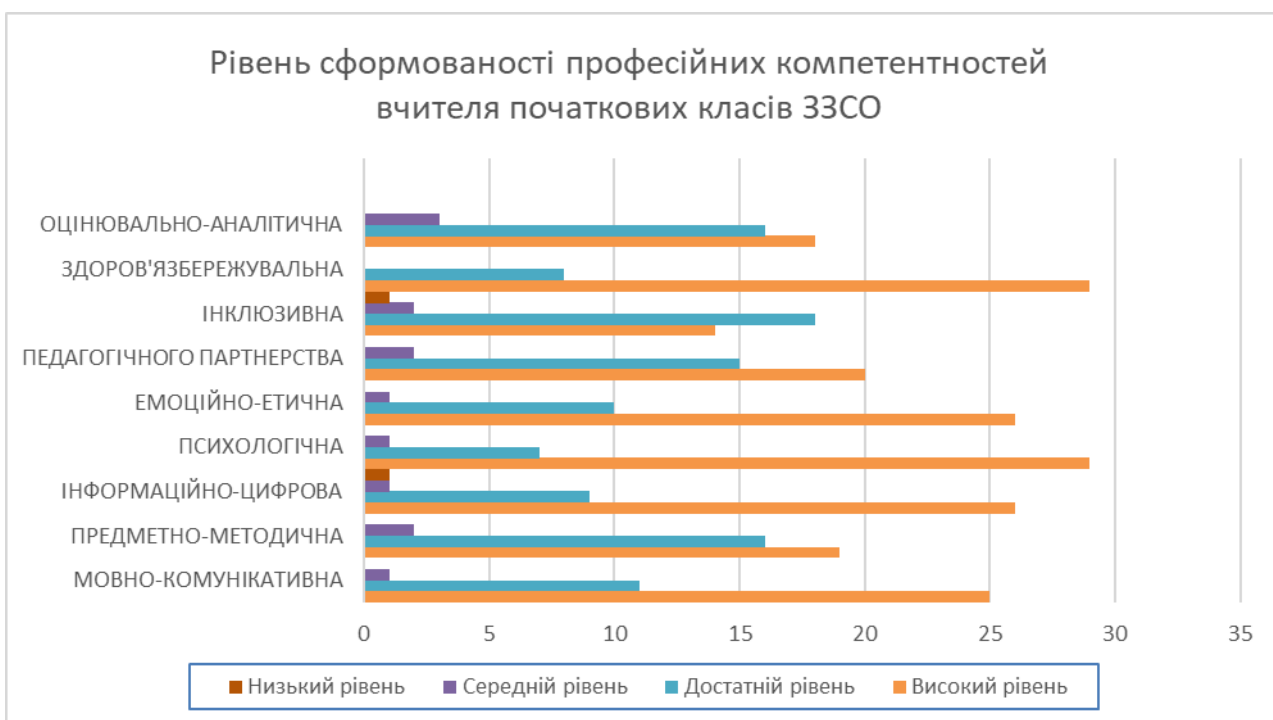
формувального оцінювання, ознайомилися з навчально-виховною роботою в інклюзивному класі, вимогами до ведення класного журналу.

У відгуках про роботу окремих студентів бачимо, що:

- мають недостатній рівень теоретичної підготовки з методик навчання предметів початкової школи;
- мають труднощі з планування як власної діяльності, так і навчальної роботи учнів, це виявляється в недостатньо чіткому розподілі часу;
- надано рекомендації щодо роботи з основними нормативними документами (Концепція «Нова українська школа», упровадження тематично-діяльнісного підходу);
- рекомендовано добирати мотивацію до кожного етапу заняття;
- рекомендовано розширювати арсенал прийомів активізації уваги учнів;
- потребують поглиблення предметних знань для більш упевненого пояснення навчального матеріалу, удосконалення використання математичної термінології, організації поетапної роботи над задачею, розрізнення понять «звук-буква», методики роботи над текстами на уроках навчання грамоти;
- окремі студенти мали труднощі щодо використання інструментів формувального оцінювання;
- рекомендовано приділяти увагу емоційності проведення уроків.

Керівниками від баз практик діяльність студентів-практикантів оцінювалася з погляду сформованих у них професійних компетентностей. Рівень сформованості компетентностей вчителя початкових класів:

Професійні компетентності	Рівень сформованості/ кількість студентів			
	В	Д	С	Н
МОВНО-КОМУНІКАТИВНА	25	11	1	-
ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНА	19	16	2	-
ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА	26	9	1	1
ПСИХОЛОГІЧНА	29	7	1	-
ЕМОЦІЙНО-ЕТИЧНА	26	10	1	-
ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА	20	15	2	-
ІНКЛЮЗИВНА	14	18	2	1
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА	29	8	-	-
ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНА	18	16	3	-

Варто зазначити, що за результатами 2024/2025 навчального року не було оцінок низького рівня, а оцінки середнього рівня мали лише 2 студентів, на відміну від поточного навчального року.

Звіти керівників практики, викладачів коледжу, показали, що студенти:

- володіють методиками викладання предметів початкової школи, підготовлені уроки мають достатній науково-методичний рівень, знають особливості НУШ;
- уміють провести уроки як в дистанційному, так і очному режимах;
- уміють забезпечити всі структурні компоненти уроку відповідно до теми та мети, враховують загальні дидактичні принципи, а саме: науковості, послідовності, врахування індивідуальних особливостей учнів, наочності, емоційності тощо;
- уроки багатьох практикантів побудовані на основі діяльнісного підходу;
- використовують ігрові технології, стратегії розвитку критичного мислення, проєктні технології, інтерактивні методи;
- враховують міжпредметні зв'язки;
- активно використовують навчальні онлайн-сервіси, використання наочності обумовлено врахуванням вікових особливостей учнів;
- у межах виховної роботи продемонстрували методику проведення різних форм виховної роботи (міні-проєкт, усний журнал, гра-мандрівка, квест, вікторина, бесіда, спортивний захід, випуск святкової газети, родинне свято, інформаційна година, тренінг) з різних напрямків національного виховання;
- опанували альтернативні форми комунікації та методи роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

З іншого боку, педагогічна практика виявила недоліки у підготовці здобувачів освіти, а саме:

- деякі студенти не завжди усвідомлюють мету того чи іншого виду роботи, тому не роблять висновків, не підбивають підсумків етапів роботи чи виконаних завдань, плутають етап підбиття підсумків і рефлексії;
- простежується відсутність уміння до створення внутрішньої мотивації щодо виучуваного матеріалу;
- не всі студенти правильно будують евристичну бесіду (під час роботи над задачею, мовним граматичним поняттям), допускають фактичні помилки у вживанні термінів (звук, буква, буквосполучення, склад), деякі студенти недостатньо володіють засобами демонстрації навчального матеріалу (математика), не завжди чітко пояснюють послідовність виконання роботи, бракує пізнавальної інформації за темою уроку, у конспектах в портфоліо відсутня наочність (образотворче мистецтво), використовують неефективні прийоми підготовчої роботи, не проводять аналіз мовних засобів (читання, літературне читання), мало використовують словниково-логічні вправи, аналітико-синтетичні вправи, завдання для розвитку емоційного інтелекту (навчання грамоти), не використовують прийоми спостереження, дослідження («Я досліджую світ»), звернути увагу на використання власних комплексів ЗРВ різного характеру, музичний супровід, адаптувати інвентар до умов дистанційного навчання, застосовувати ігровий та змагальний метод засобами сучасних застосунків (фізична культура); використовувати методи критичного мислення, ретельніше продумувати зміст презентацій («Дизайн і технології»);
- не вміють забезпечити мотивацію при використанні механізму цінування;
- мовна культура деяких здобувачів освіти, етика роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність) потребують уваги.

В цілому результати переддипломної педагогічної практики свідчать про належну підготовку здобувачів освіти до майбутньої професійної діяльності в галузі початкової освіти.

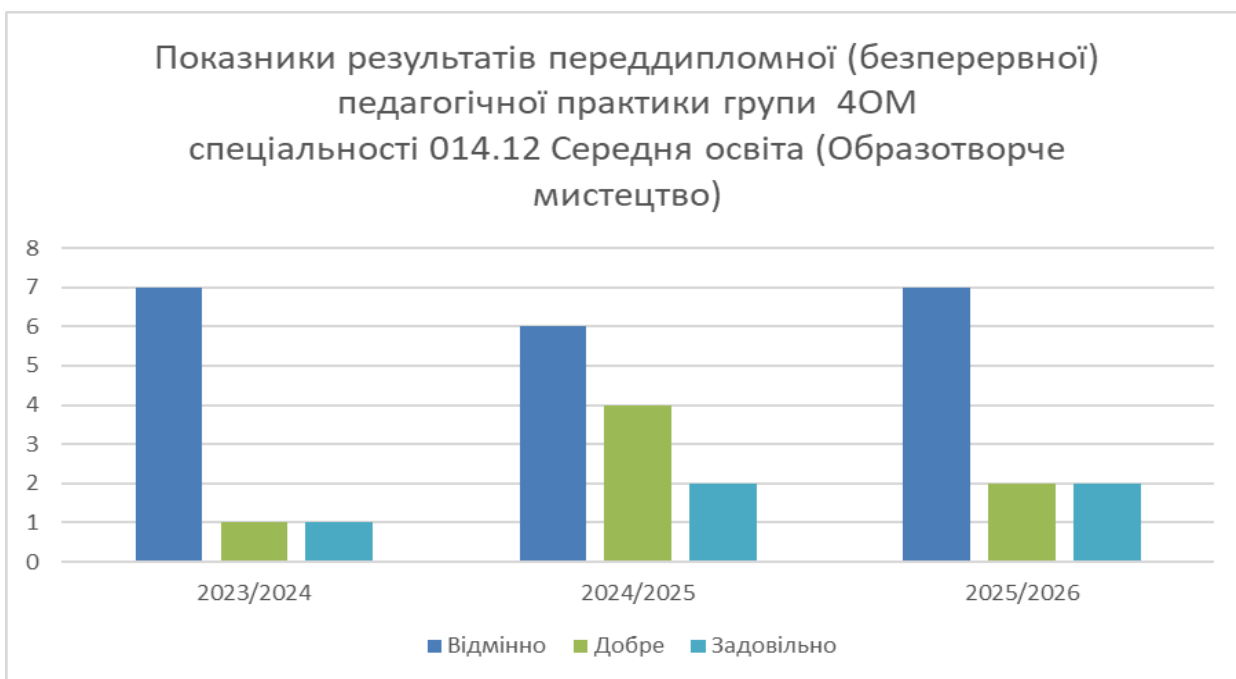
Спеціальність 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Відповідно до наказу «Про проведення переддипломної (безперервної) педагогічної практики здобувачів освіти академічних груп 4А, 4Б, 4В спеціальності 013 Початкова освіта, групи 4ОМ спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) у 2025/2026 навчальному році» від 26.12.2025 р. № 387/од до переддипломної (безперервної) педагогічної практики допущено 11 студентів 4 курсу групи ОМ. Для проходження

переддипломної практики 10 здобувачів освіти були закріплені за базами практик (закладами загальної середньої освіти, дитячими школами мистецтв), 1 студентка виконували завдання практики через створення портфоліо. За розробленими інструктивно-методичними матеріалами щодо проведення переддипломної (безперервної) педагогічної практики викладачі комісії «Мистецтво» і «Технології» здійснювали керівництво практикою.

За результатами звітів здобувачів освіти і керівників практики від коледжу щодо виконання завдань переддипломної педагогічної практики маємо такі показники:

За шкалою ЄКТС	За національною шкалою	Кількість	Показники якості
A	відмінно	7	2023/2024 – 89 % 2024/2025 – 83 % 2025/2026 – 82 %
B	добре	-	
C	добре	2	
D	задовільно	1	
E	задовільно	1	

За відгуками керівників від баз практики про роботу здобувачів освіти спеціальності Середня освіта (Образотворче мистецтво) констатуємо, що:

- студенти-практиканти показали високий і достатній методичний рівень підготовки, володіють методикою проведення уроків образотворчого мистецтва, технологій;
- знають зміст програмового матеріалу початкової та середньої школи, уміють планувати урок відповідно до вимог програми, забезпечують умови для засвоєння програмового матеріалу;

- знають особливості роботи в НУШ (уміло поєднують традиційні та інноваційні методи навчання);
- сміливо впроваджують ігрові технології, інтерактивні методи;
- практично володіють прийомами наочної демонстрації різних зображувальних технік;
- кожен етап уроку використовують раціонально;
- уміють проаналізувати результати роботи учнів, акцентуючи на позитивних якостях з урахуванням ставлення учня до виконання завдання;
- заохочують в учнях любов до праці та творчості, прищеплюють навички організованості;
- добре володіють інформаційно-комунікаційними технологіями;
- уміло керують дитячим колективом (правильно реагували на деякі порушення дисципліни, враховуючи психологічні особливості окремих учнів, диференціювали свої зауваження), створюють атмосферу доброзичливості та творчості, дотримуються принципів педагогічної етики, толерантно спілкувалися з батьками, уміли надати їм поради;
- проявляли готовність до самоаналізу, адекватність самооцінки особистісних і професійних якостей, уміння вислухати зауваження, поради і правильно реагувати на них;
- до обов'язків ставилися відповідально, сумлінно, порушень трудової дисципліни не було.

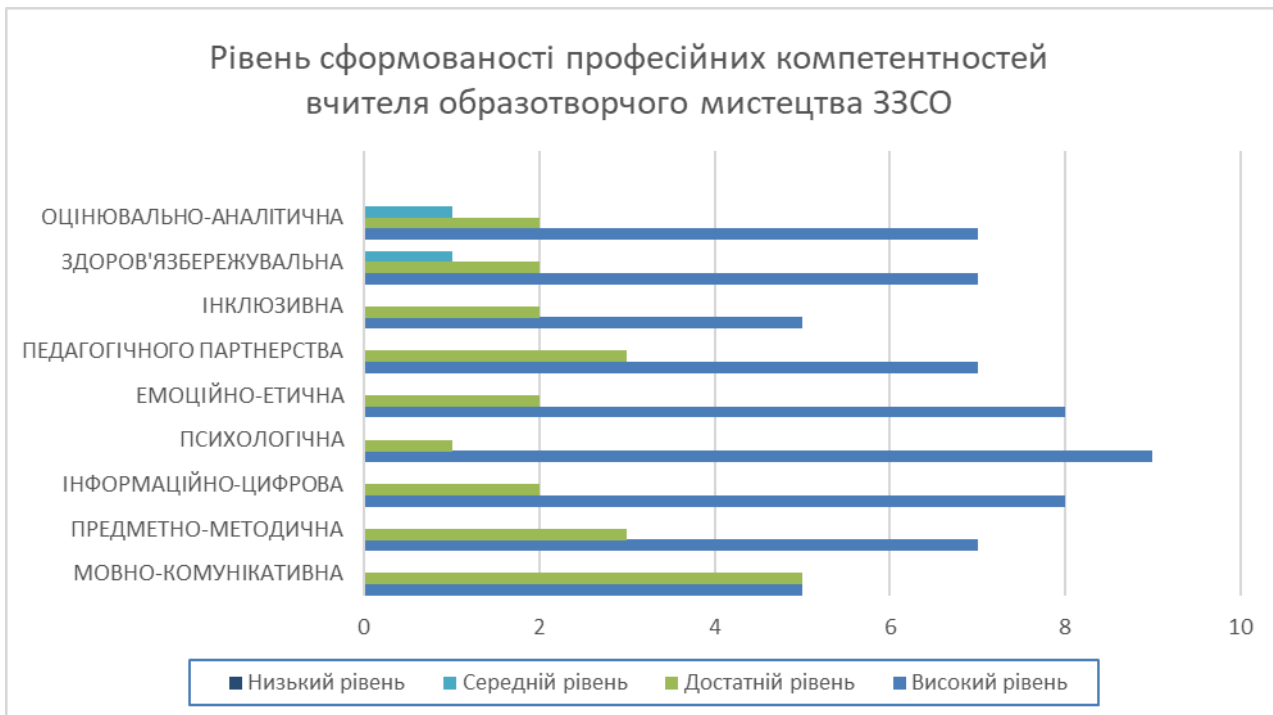
У відгуках про діяльність окремих студентів-практикантів зазначено:

- ознайомилися з дисциплінами елементарного й базового рівня художнього відділення школи мистецтв;
- намагається створювати нестандартні навчальні ситуації, однак їх застосування ще не є систематичним;
- керує пізнавальною діяльністю учнів на базовому рівні;
- потребує допомоги в організації дисципліни в класі;
- має початкову готовність до роботи з батьками, потребує подальшого розвитку комунікативних навичок у цьому напрямку.

Рівень сформованості компетентностей вчителя образотворчого мистецтва за оцінкою керівників від баз практики:

Професійні компетентності	Рівень сформованості/ кількість студентів			
	В	Д	С	Н
МОВНО-КОМУНІКАТИВНА	5	5	-	-
ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНА	7	3	-	-
ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА	8	2	-	-
ПСИХОЛОГІЧНА	9	1	-	-

ЕМОЦІЙНО-ЕТИЧНА	8	2	-	-
ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА	7	3	-	-
ІНКЛЮЗИВНА	5	2	-	-
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА	7	2	1	-
ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНА	7	2	1	-

За діаграмою видно, що оцінювально-аналітична й здоров'язбережувальна компетентності, попри високі показники, мають і оцінки середнього рівня.

Керівники практики, викладачі коледжу, зазначають, що студенти:

- відвідані уроки показали, що студенти на достатньому рівні володіють методикою викладання образотворчого мистецтва;
- володіють теорією образотворчої грамоти, вміють добирати й аналізувати матеріал при підготовці до уроків, створювати власні зразки робіт, надавати дітям консультативну допомогу під час практичної діяльності;
- на уроках уміло керують пізнавальною, практичною та творчою діяльністю учнів, вміють зацікавити дітей, здійснюють зв'язок із життям, організація навчально-пізнавальної діяльності ґрунтувалася на діяльнісному підході;
- свідомо використовують педагогічні методи і прийоми;
- при проведенні занять у змішаному режимі (офлайн), використовували педагогічний малюнок на дошці, аргументуючи пояснення послідовності виконання лінійно-конструктивної побудови зображення, звертаючи увагу на типові помилки та шляхи їх усунення;

- здійснювали системний підхід у доборі навчально-методичних матеріалів до уроків образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу «Мистецтво» в початковій та основній школі;
- студенти, які проходили практику на базі шкіл мистецтв, володіють умінням ґрунтовно добирати матеріал, інтегрувати знання з композиції, історії образотворчого мистецтва, рисунку з метою формування фахових художньо-графічних компетентностей учнів;
- володіють навичками роботи із технічними засобами (відзначено створення відеоуроків, що якісно змонтовані, послідовність дій дублювалася субтитрами);
- активно впроваджували формувальне оцінювання та самооцінювання школярів, вміють аналізувати й вербально оцінювати роботи учнів;
- враховували вікові особливості учнів, дотримувалися санітарно-гігієнічних вимог до проведення уроків у дистанційному режимі, практиканти проводили фізхвилинки на розвантаження зорового аналізатора, розвитку координації рухів;
- виявили уміння знайти індивідуальний підхід, забезпечити сприятливий психологічний клімат у роботі з учнями з ООП.

У той же час переддипломна практика показала, що:

- не всі здобувачі освіти вміють правильно планувати свою діяльність щодо підготовки до уроків;
- комунікативні навички деяких студентів недостатньо розвинені;
- при розробці портфоліо звернути увагу на використання наочності під час складання конспектів;
- труднощі, які виникали на різних етапах переддипломної педагогічної практики, характеризуються індивідуальним володінням сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, особистим прагненням до самоосвіти, виконавською дисципліною.

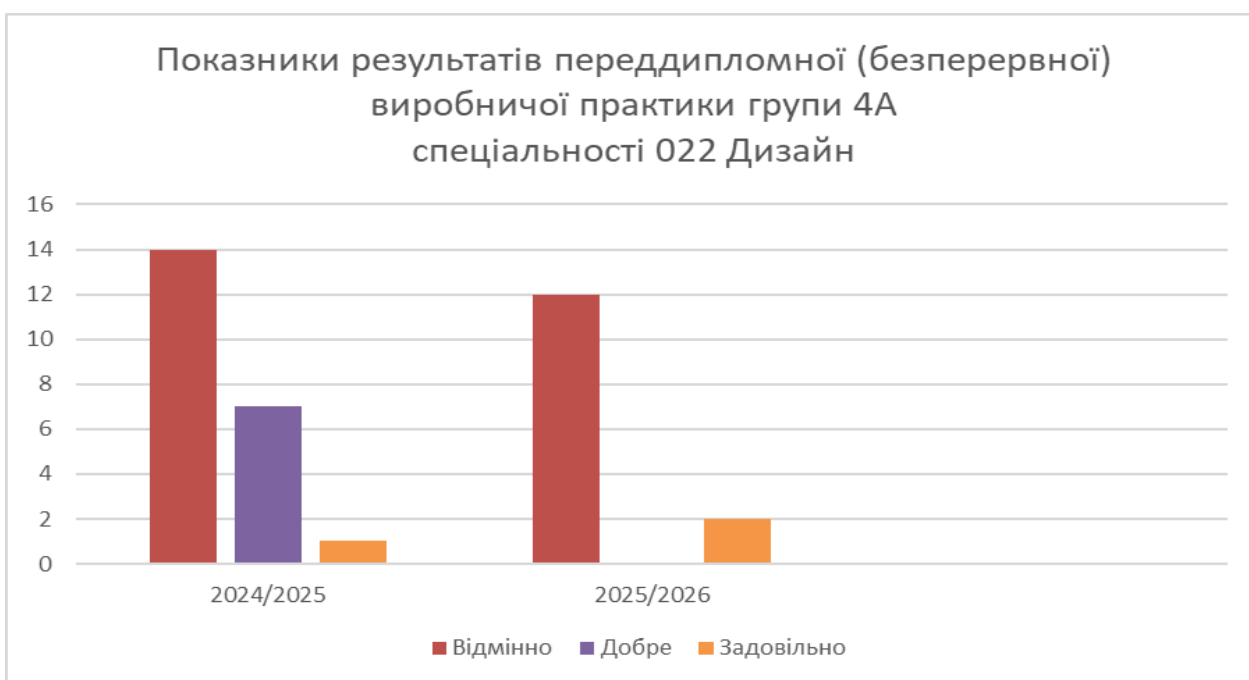
Отже, результати переддипломної педагогічної практики засвідчили про належну підготовку здобувачів освіти спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) до провадження самостійної професійної діяльності як вчитель образотворчого мистецтва закладу загальної середньої освіти.

Спеціальність 022 Дизайн

Відповідно до наказу «Про проведення переддипломної (виробничої) практики здобувачів освіти групи 4А спеціальності 022 Дизайн у 2025/2026 навчальному році» від 26.12.2025 р. № 388/од до переддипломної (виробничої) практики допущено 14 студентів 4 курсу групи А. Для проходження переддипломної практики 13 здобувачів освіти були закріплені за базами практик (ФОП, ТОВ, школа мистецтв, театр) м. Запоріжжя, 1 студентка виконували завдання практики через створення портфоліо.

За результатами звітів здобувачів освіти і керівників практики від коледжу щодо виконання завдань переддипломної (виробничої) практики маємо такі показники:

За шкалою ЄКТС	За національною шкалою	Кількість	Показники якості
A	відмінно	12	2024/2025 – 95 % 2025/2026 – 86 %
B	добре	-	
C	добре	-	
D	задовільно	1	
E	задовільно	1	

За відгуками керівників від баз практики про роботу здобувачів освіти спеціальності Дизайн відзначаємо, що:

- за час практики ознайомилися зі структурою і спеціалізацією підприємства, організації, де проходили практику;
- продемонстрували високий та достатній рівні теоретичної і практичної підготовки: володіють основами графічного дизайну, розуміють основи кольорознавства, композиції, типографіки та сучасних дизайнерських підходів;
- володіють здатністю забезпечити виконання проєкту на рівні, що відповідає професійним вимогам, макети були опрацьовані з увагою до деталей, технічних стандартів друку та естетичного сприйняття, використовували нестандартні рішення, враховуючи вимоги замовника, знаходили цікаві рішення;
- уміло керували творчим процесом, висували креативні ідеї та втілювали їх у готових макетах;

- проявляли ініціативність у розробці концепцій, пропонували декілька варіантів рішень;
- у роботі використовували сучасні інструменти графічного дизайну, показали вміння ефективно працювати з графічними програмами;
- продемонстрували підготовленість до роботи із замовником, враховуючи його вимоги, аргументовано пояснювали дизайнерські рішення та розуміли очікування клієнтів;
- володіють організаторськими здібностями;
- виявили вміння працювати в різних умовах, діяти самостійно;
- уміють взаємодіяти з працівниками компанії, виявляючи повагу, здатність будувати взаємини на основі довіри та співпраці;
- виявили здатність до конструктивного сприйняття критики;
- дотримувалися трудового розпорядку підприємства, організації, успішно реалізовували поставлені завдання, до своїх обов'язків ставилися сумлінно;
- мають бажання підвищувати свій професійний рівень та загальну культуру.

У відгуках про діяльність окремих студентів-практикантів зазначено, що:

- в окремих випадках доцільно більше уваги приділяти глибині концептуального опрацювання;
- не завжди вдавалося швидко організувати власний робочий процес, знаходити джерела натхнення, розвивати та втілювати креативні ідеї;
- виникали труднощі з розподілом часу на виконання проекту;
- комунікація в колективі не була найпростішим видом діяльності, однак намагалися взаємодіяти з іншими учасниками процесу, спілкувалися з метою удосконалення своїх ідей для досягнення кінцевого результату.

Рівень сформованості компетентностей графічного дизайнера за оцінкою керівників від баз практики:

Звернімо увагу, що маємо показники високого рівня (11 студентів) і середнього (2 студентів).

Керівник практики, викладач коледжу, зазначає, що студенти 4А:

- уміють розробляти дизайн-проекти відповідно до технічних завдань та вимог клієнтів;
- успішно застосовують сучасні графічні редактори та програми для створення цифрових і друкованих матеріалів;
- ефективно використовують різноманітні техніки дизайну для створення якісного кінцевого продукту;
- продемонстрували навички ведення комунікації з клієнтами та партнерами з підготовки презентацій та проєктної документації.

З іншого боку, виробнича практика показала, що окремі студенти:

- недостатньо уважні до типографіки та композиційних рішень, що призводило до недоліків у гармонії проєктів;
- не завжди належним чином враховували вимоги цільової аудиторії, що відображалось у відсутності чіткого стилю або надмірній складності дизайну;
- демонстрували брак технічних навичок у роботі з професійними програмами;
- демонстрували недостатньо продумані концепції дизайн-проєктів, що призводило до узгодженості окремих елементів між собою.

Отже, якісні показники результатів переддипломної (виробничої) практики засвідчують високий рівень підготовки здобувачів освіти спеціальності 022 Дизайн до провадження самостійної професійної діяльності.

Пріоритетні напрямки практичної підготовки здобувачів освіти у режимі розвитку

Переддипломна (безперервна) педагогічна, виробнича практики – завершальний етап професійної підготовки студентів педагогічного фахового коледжу. Вона передбачає комплексний моніторинг рівня сформованості фахових компетентностей у здобувачів освіти випускних курсів, дозволяє окреслити перспективи їх працевлаштування. Аналіз якісних показників практик у 2025/2026 навчальному році на всіх спеціальностях засвідчив достатній і високий рівень готовності здобувачів освіти до прийняття самостійних рішень під час роботи в реальних умовах, потреби систематично поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

З метою здійснення якісної професійної підготовки майбутніх фахівців:

- продовжити реалізацію діяльнісно-компетентнісного, практико орієнтованого підходу до підготовки здобувачів освіти до професії;
- спрямувати педагогічну, виробничу практики на особистісний розвиток майбутніх фахівців, на формування у них компетентностей майбутнього вчителя початкових класів, вчителя образотворчого мистецтва, вихователя закладу дошкільної освіти, графічного дизайнера;
- на заняттях з психолого-педагогічних дисциплін, методик навчання, під час різних видів практик використовувати нові освітні, інформаційно-комунікаційні технології, скеровувати роботу на упровадження здобутків інклюзивної освіти;
- працювати над упровадженням формувального оцінювання, самооцінювання під час різних видів практик;
- виховувати розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність);
- розвивати мовну культуру здобувачів освіти;
- удосконалювати систему дистанційного навчання в практичній підготовці здобувачів освіти;
- використовувати систему галузевих зв'язків між роботодавцями та педагогічним фаховим коледжем;
- тісно співпрацювати з базовими закладами дошкільної і загальної середньої освіти; проводити спільні наради, методичні об'єднання, круглі столи, майстер-класи, семінари.

Проект рішення

1. Інформацію завідувача з навчально-виробничої практики взяти до відома.
2. Стан і результати переддипломної (безперервної) педагогічної, виробничої практик випускників педагогічного фахового коледжу вважати задовільними.

3. Головам циклових комісій шкільної педагогіки і психології, дошкільних дисциплін, фахових методик на засіданнях комісій обговорити стан підготовки здобувачів освіти до переддипломної (безперервної) педагогічної, виробничої практик, розробити корекційні заходи.

Завідувач навчально-виробничої практики

Алла ЛАПІНА